

Porca crisi

L'amença de desastre en el sector porcí, per culpa de l'epidèmia de pesta porcina clàssica, ja és una realitat. Durant les últimes setmanes la crisi ha anat pujant de to i, malgrat la prudència dels mitjans de comunicació (de vegades, també complicitat) i el secretisme dels polítics (sessions del Parlament a porta tancada...), la pesta ha arribat ja a les butxaques dels contribuents.

Afortunadament per als ramaders, encara hi ha moltes granges i zones lliures de pesta. Si les mesures per eradicar la malaltia s'apliquen bé, el problema sanitari a les granges es podrà superar en pocs mesos, perquè el porcí és un sector ja expert en aquests afers.

Buscar responsables i culpables de la situació d'aquests dies és interessant, però no resoldrà el problema immediat dels ramaders, ni evitarà que aquesta setmana la UE adopti noves mesures per aïllar els brots de pesta. Però, en canvi, sí que és un exercici molt útil, a més d'interessant, esbrinar qui paga les despeses. Qui pagarà la festa de la pesta. Perquè tot indica que, uns pagaran mentre que uns altres podran "pagar-se" una festa.

La resposta és òbvia. Efectivament: sempre paguen els mateixos. Als mercats d'origen, a Mercolleida concretament, el preu dels porcs vius s'ha disparat perquè se n'ha reduït l'oferta. Les granges contaminades sacrifiquen i retiren de la circulació el bestiar afectat, i no es poden importar animals dels altres països europeus. La primera sospita és si la reducció de l'oferta justifica un augment de preu del 60% respecte a la mateixa època de l'any passat.

Sospitant o sense sospitar, aquesta pujada de preu es trasllada lògicament al consumidor final, que aquests dies ha de pagar quantitats desorbitades si vol menjar carn de porc fresca. Això té una solució: no es menja porc i santes pasqües! El que no té cap mena de solució és que l'administració hagi de pagar molts milions de pessetes (quants, per favor?) per indemnitzar els productors que sacrifiquin els animals malalts. Milions de pessetes que sortiran, com és normal, de la butxaca del contribuent.

De tota manera, fins aquí tot entra dins de la lògica dels

esdeveniments. Però la lògica comença a fallar quan els empresaris dels escorxadors denuncien que l'administració paga les indemnitzacions als productors perjudicats prenent com a referència el preu de mercat. Es a dir, com més car vagi el preu del porc a Mercolleida, més diners s'hauran de pagar pels animals sacrificats: un gos que es mossega la cua. També acusen les grans empreses integradores, que pel seu volum d'operacions són les que regulen l'oferta i la demanda i, per tant, el preu. Concretament, el principal acusat pels escorxadors és Vall

Companyns, SA, una important empresa de Lleida.

Segons la base de dades Ardán, de l'Institut Català de Tecnologia, Vall Companyns té unes vendes anuals de més de 35 mil milions de pessetes. Les últimes dades a mà són les del 1992 (33.303 milions) i del 1993 (35.652 milions). El volum de negoci de Vall Companyns posa en evidència la seva situació de lideratge en el sector, que li podria permetre, si tot continua així, sortir ben parada econòmicament de la crisi del porcí: els animals sans que vengui els podrà cobrar a preus elevats i els malalts que sacrifiqui, també.

Encara no s'ha acabat. Els empresaris dels escorxadors, a part d'assenyalar els presumptes culpables de l'encariment exagerat dels preus, presenten a les autoritats laborals un ex-

pedient de regulació d'ocupació de 1.500 treballadors durant uns quants mesos, fins que la situació es normalitzi. Es tractaria d'estalviar-se els salaris mentre el nombre de matances sigui més baix de l'habitual per culpa de tot plegat. Els 1.500, mentrestant, cobriarien l'atur de l'INEM. Es a dir, això també ho pagaria el contribuent.

Preus, indemnitzacions, atur. Tot sortirà de la mateixa butxaca (la dels consumidors i contribuents) perquè "el sector porcí" no hi perdi. Ara, el que tocaria, és aclarir si "el sector" vol dir gent com els pagesos de Torregrossa, com els senyors de Vall Companyns o com els amos dels escorxadors. I saber si les autoritats de consum o de defensa de la competència descarten que en els mercats d'origen es produeixin situacions de monopoli que provoquin pujades de preu i que els de sempre, al final, s'hagin de rascar la butxaca sense més ni més. ■

JORDI FORTUNY

"Tot indica que, mentre consumidors i contribuents pagaran la crisi del porcí, uns altres podran 'pagar-se' una festa."